

REDACTIA
și ADMINISTRATIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.
Concure, inserțiuni și taxe de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICĂȘCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Nr. 3983/1913.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicțiunea Consistorului gr.-or. român din Arad.

Atragem atențiunea tuturor organelor noastre subalterne școlare, că în anul școlar 1913/14 în școalele confesionale de sub jurisdicțiunea acestui Consistor, sunt admise pentru întrebuințare numai manualele arătate mai jos și anume:

a) din Religie:

1. Nicolae Crișmariu: Istorioare biblice ed. III C. 0.45.
2. " " Istorioare bisericesti ed. II C. 0.40.
3. " " Catehism ed. II C. 0.40.
4. Petru Popa: Istorioare biblice ed. II C. 0.45.
5. Traian Vătan: Istorioare biblice pentru ucenici ed. III C. 0.30.
6. " " : Din liturgica bisericii ortodoxe C. 0.70.
7. David Voniga: Micul catehism ed. I. . . . C. 0.24.

b) din L. română:

8. Iosif Moldovan și soții: Abedar român ed. IX C. 0.40.
9. " " : A doua carte de cetire ediția VII C. 0.40.
10. " " : A treia carte de cetire ediția IV C. 0.60.
11. " " : A patra carte de cetire ediția II C. 0.60.
12. " " : Carte de cetire pentru cl. V. și VI ed. II . . . C. 1.00.
13. Iuliu Grofșorean: Gramatica română ed. III C. 0.50.
14. Iuliu Vuia: Abedar rom. metoda Gabel ed. V. C. 0.40.
15. " " : Abedar ilustrat ed. X C. 0.40.
16. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. II ed. VI C. 0.40.
17. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. III ediția VII C. 0.50.
18. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. IV ediția VII C. 0.60.
19. " " : Carte de cetire rom. pentru cl. V și VI ed. IV C. 1.20.
20. " " : Curs practic de l. rom. ed. IX C. 0.60.

c) din L. maghiară:

21. I. Grofșorean și I. Moldovan: Curs practic de limba maghiară pentru cl. I—III ed. IV C. 0.50.
22. Iuliu Vuia: Curs practic de l. magh. partea I ediția X C. 0.50.
23. " " : Curs practic de l. magh. partea II ed. VIII C. 0.50.
24. Szabó-Dirlea: Curs practic de l. magh. partea I ediția I C. 0.50.
25. " " : Curs practic de l. magh. partea II ediția I C. 0.60.

d) din Aritmetică și geometrie:

26. Iuliu Vuia: Curs practic de aritmetică pt. cl. II—IV ed. IX C. 0.60.
27. " " : Curs practic de aritmetică și geometrie ed. V C. 0.60.

e) din Geografie și Const.

28. R. Vuia: Elemente de geografie și constituție pt. cl. III—IV ed. VIII C. 0.60.

f) din Istoria patriei:

29. Iuliu Vuia: Curs practic pentru istoria Ungariei ediția VIII C. 0.50.

g) din Istoria naturală:

30. R. Vuia: Curs practic de istoria naturală ediția II C. 0.60.

h) din Economie:

31. Iuliu Vuia: Curs practic de economia rațională ediția II C. 0.60.

i) din Fizică și Chemie:

32. Iuliu Vuia: Curs practic de fizică și chemie ediția V C. 0.50.

Sub urmări de disciplină se interzice de a pune în mâna școlarilor alte manuale.

Învățătorii pentru sine și în afară de școală nu sunt oprîți de a conzultă și alte manuale. Să se ferească însă fiecare învățător de a folosi pentru sine, în școală, ori de a pune în mâna școlarilor vreuna din cărțile oprite de înaltul Guvern.

Totodată se interzice de a folosi, în una și aceeaș clasă și la acelaș obiect, manualele de diferite ediții și de diferiți autori.

Se atrage atențiunea conducătorilor de oficii parohiale asupra îndatoririlor, lămurite în Instrucțiunea consistorială Nr. 5201/906 (pag. 17—18) cu privire la procurarea manualelor școlare. Atât conducătorii acelor oficii parohiale, cât și învățătorii, să se țină strict de cele dispuse acolo.

Totodată se dispune și pe aceasta cale, ca până la 1/14 septembrie a. c. toate școalele să fie provăzute cu toate recvizitele pretinse de art. de lege XXVII din 1907.

Isvorul de procurare al cărților și recvizitelor de lipsă este: „*Librăria diecezană*” din Arad.

Așteptăm, ca învățătorimea să se acomodeze strict acestor dispozițiuni, iar directorii locali, și

protopresbiterii, ca inspectori tractuali să controleze împlinirea, având a ne raportă din caz în caz despre abaterile, ce s'ar întâmplă.

Arad, din ședința consistorială dela 28 iunie (11 iulie) 1913.

Ioan J. Sapp, m. p.,
Episcop.

Cei 7 frați Macavei.

(Prelegere metodică).*

Tinta: Cum 7 frați iudei și-au dat viața pentru lege.

I. *Analiza.* Vă aduceți aminte, că în robia Asiriei și a Babilonului Izraelitenii s'au îndreptat; au învățat să-l cunoască pe D-zeu și se rugau lui, să-i scape de sub jugul strein. Și când Cir, regele Perzilor supuse Asiria și Babilonul, îi lăsa să meargă în țara lor. Ei întorcându-se, apoi, își rezidiră Ierusalimul și templul, și în țara lor sub domnia Perzilor, se bucurau de libertate deplină. Și după ce Perzia fu învinsă de către Alexandru cel Mare, Macedoneanul, Palestina ajunsese sub stăpânirea Macedonenilor. Dar nici sub Macedoneni Iudeilor nu le-a mers rău. Numai după ce împărăția Macedonenilor se desființă și ajunseră sub stăpânirea Sirienilor, începe pentru Iudei un nou period de suferințe. Erau asupriți și în tot felul chinuți. Templul le fu batjocurit și Ierusalimul dărâmat. Insuși regele li sileă să se închine idolilor și să-și părăsească legea. Și ce făceau atunci Iudeii? Ei, după atâtea pătimiri, învățaseră dela părinții lor să-și iubiască legea și mulți mai bucurosi primă chiturile și moartea decât să-și lapede legea părinților lor. Așa au fost și cei 7 frați, despre cari voiesc să vă vorbesc acum. Ei s'au supus celei mai înfricoșate morți, dar n'au voit să-și batjocurască legea și să mănânce carne de porc, precum le poruncise regele Antioh Epifane (Seleucidul). Ascultați dară cum s'a întâmplat.

II. *Sinteza.* (Aprofundare în materie). Cei 7 frați iudei, cum zisei, au trăit pe timpul, când Palestina era supusă Siriei. Siria era o țară vecină cu Palestina, ce se întindea spre nord, pe lângă mare. (Harta). Rege era puternicul și tiranul, Antioh Epifane. Cei 7 tineri iudei s'au numit Macavei, fiindcă erau din neamul lui Iuda Macaveul, care a luptat pentru eliberarea Iudeilor de sub jugul sirian. Și ce făcu Antioh? A prins pe cei 7 frați Macavei și pe mama lor și i-a silit să mănânce carne de porc. Și oare cerea Antioh un lucru mare dela frații Macavei? Pentru noi nu ar fi lucru mare, fiindcă ne-am obicinuit s'o mâncăm. Iudeii însă săvârșiau păcat în contra legii lor, care-i opriă sub cuvânt, că porcul e animal necurat. Și de aceea nu au mâncat, nici după ce i-au bătut cu biciuri. Așa și era bine. Legea lor era sfântă și trebuia păzită sfințenia ei. Dar fiind bătăile înteleite, tinerii nu mai puteau suferi în tăcere și a zis cel mai mare: „Ce vrei să ști dela noi, că mai vom a muri decât să călcăm legile părintești“. Ce putea înțelege regele din acestea? Unde e atata îndârjire și tărie de credință, bătăile nu mai ajută. De aceea el aplică tinerului pedeapsa cea mai înfricoșată: îi taie mâinile, picioarele și limba, îi despoaie pielea și-l frige de viu. Și ce credea el să ajungă prin aceasta? Credea, că va îngrozii pe ceilalți frați

și în urmă îl vor asculta. Dar credeți voi că l-au ascultat? Nu. Din contră ei, deși au văzut chinurile fratelui lor, se îndemnau unii pe alții să nu cedeze, ci pentru lege să-și dea toți viața.

Și ce a urmat? A întrebat Antioh pe al doilea: „Voiești să mănânci carne de porc, ca să nu te chinuiesc?“ Și puteți ghici oare, că ce va fi răspunsul ei? „Nu“. Așa apoi l'a ucis și pe acesta ca pe cel dintâi și pe ceilalți până la al șasălea.

Ce face însă cu al șaptelea? Recurge la un mijloc de ispitire, încearcă ceva ce nu făcuse până acum. Fiind cel mai mic acesta, cugetă că-l va putea seduce prin făgăduințe ademenitoare: îi promite, că dacă și părăsește obiceiurile părintești îl face domn mare, îi dă averi și-l primește de prieten. Dar oare se învoiește tinerul? Nu. Se întoarce apoi Antioh către mamă, și spune să-l sfătuiască ea, ca să i-l cruțe baremi pe acesta de perire. Și ce să vezi: mama îi șoptește tinerului la ureche, dar nu ceea ce dorește regele, ci tocmai contrarul: „Fiule, nu te teme de ucigașul acesta, ci te fă vrednic de frații tăi și primește moartea“. Nu vă mirați de tăria inimii acestei mame? Și ați ști spune, ce înșamnă sfatul ei? Ea arată, că-i iubeste mai mult pe D-zeu, decât pe fiul său; pentru că iubirea către D-zeu o arătăm numai prin împlinirea legii lui, în care se cuprinde voia lui. Ea arată că decât tot ce avem în lume mai cu drag, mai mult să iubim pe D-zeu. Spuneți, cine a mai arătat către D-zeu așa iubire? (Avram). Ce s'a întâmplat apoi? Tinerul ascultă de mamă, pentru că ea îi voiește binele și el încă, pe D-zeu îl iubeste mai mult decât toate bunurile trecătoare, ce i-le-a făgăduit Antioh și decât însași viața sa; el strigă: „Nu, ascult de împăratul, ci de legea părinților noștri“. Ce a urmat apoi vă puteți închipui. Pe acesta îl ucide cu chinuri și mai înfricoșate și ucide, în fine, pe mamă.

Dar toate tiraniile din lume nu rămân nepedepsite. Și pe Antioh l-a ajuns pedeapsa lui D-zeu, trimițându-i o moarte năprasnică.

Reasumare. (Prin întrebări).

Reproducerea istorioarei:

După scăparea Izraelitenilor din robia Asiriei și a Babilonului, fuseră supuși, pe un timp, împărăției Siriei. Iar împăratul, Antioh Epifane, îi chinuia pe Evrei și i siliă să-și părăsească legea.

Odată a prins Antioh pe 7 frați Macavei, împreună cu mama lor și i-a silit ca să mănânce carne de porc, dela care-i opriă legea. Și pentru că ei n'au voit, îi bătea cu biciuri. Atunci a zis fratele cel mai mare: „Ce vrei să ști dela noi, că mai vom a muri decât să călcăm legile părintești“. La aceasta s'a mâniat împăratul și a poruncit să înfierbițească căldările. Apoi a poruncit să-i taie, tinerului, limba și membrele și să-i despoaie pielea. Și puindu-l în căldare l-au fript de viu.

Mama și frații au văzut chinurile. Ei însă nu s'au înfricat, ci din contră, se îndemnau unii pe alții, ca pentru lege să-și dea viața.

Și a întrebat Antioh pe al doilea: „Voiești să mănânci carne de porc ca să nu te chinuiesc?“ El a răspuns: „Nu“. Atunci și pe acesta l-a chinuit ca pe cel dintâi. Așa a chinuit și ucis Antioh pe toți frații până la al șasălea. Iar celui de al șaptelea, care era cel mai mic, i-a făgăduit, că dacă se lapadă de obiceiurile părintești îl va face avut și domn mare și-l va avea prieten. Dar tinerul nu s'a învoit. Atunci a îndemnat pe mamă, ca să-și sfătuiască fiul și să-l mântuiască de perire. Iar ea, prefăcându-se că se supune, i-a șoptit tinerului: „Fiule, nu te teme de ucigașul acesta, ci te fă vrednic

*): Predare în formă genetică.

de frații tăi și primește moartea". Și a strigat tinărul: „Nu ascult de împăratul, ci de legea părinților noștri”. Atunci, pe acesta și mai mult l'a chinuit până și-a dat sufletul. Iar în urmă a ucis pe mamă.

Dar, nici D-zeu nu l'a răbdat pe Antioh pentru aceste fapte, ci l'a pedepsit cu moarte înfricoșată.

Aprofundare etică.

Cum judecați fapta lui Antioh? Antioh acesta, e unul dintre cei mai tirani oameni din lume. În cursul istoriei am dat de regi păgâni, cari nu au cunoscut, ce este iubirea de aproape și dreptatea față de supușii lor, dar despre așa pedepse înfricoșate n'am mai auzit. Antioh a întrecut pe toți împărații păgâni ai Egiptului, ai Asiriei și ai Babilonului (anume?) sub a căror robie au tânjit iudeii. Cu moarte s'au pedepsit și se pedepsesc și azi cei mai mari făcători de rele. Dar, pentru că cineva nu-și părăsește legea și pentru că nu voiește a primi legea, credința altuia, să-l ciungă-rească, să-i tragă pielea și să-l frigă de viu, e cea mai mare tiranie din lume. Antioh e fără păreche de tiran, și vrednic de cea mai mare pedeapsă, de care li va învrednici D-zeu pe cei păcătoși.

Cum judecați purtarea celor 7 frați Macavei? Ei au rămas statornici în credința moștenită dela părinți până la moarte și pentru lege și-au dat viața. Au arătat, că iubesc pe D-zeu mai mult decât toate bunurile lumesti. De aceea ei vor primi dela D-zeu cununa vieții. („Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții” — a scris Ioan Evangelistul).

Cum judecați purtarea mamei? Ea însăși și-a îndemnat fiii la statornicie în credință: mai bine să moară decât să se lapede de legea părintească. Ea a fost o mamă credincioasă și și-a îndemnat fiii ca și ei să rămână credincioși. Dar a mai arătat, că mai mult iubeste pe D-zeu decât pe fiii săi (Intocmai ca Avram). Și pentru lege și-a dat și ea viața.

Ce aflăm despre D-zeu în istoria aceasta? Pedepsind pe Antioh cu moarte năprasnică a arătat, că răsplătește fiecăruia după faptele sale.

III și IV *Asociația și sistemizarea.*

Pentru lege au suferit: Tovit în robia Asiriei, Daniil și cei trei tineri din robia Babilonului. Cum? Și ce sfârșit au avut suferințele lor? Dela ei ne-am putut convinge dară, că celor statornici în credință până la moarte, D-zeu le dă cununa vieții, cum scrie Evangelistul. Am văzut însă, că statornicia în credință a celor 7 tineri Macavei a fost fără samăn, dar ei n'au fost răsplătiți în viață. Și o să rămână ei oare nerăsplătiți? Aceasta nu se poate, căci răsplata lor va urma după moarte, fiind D-zeu atodrept. Fapta lor e vrednică de cea mai mare laudă și de urmat.

Ce putem noi dară învăța dela cei 7 frați Macavei și mama lor? Învățăm că:

Pentru lege să ne dăm și viața.

V. *Aplicarea.* În vremile noastre, ce e drept, trăim între astfel de împrejurări, că nu ni-se cere, ca pentru lege să ne dăm viața. Totuși avem datorințe de împlinit, prin cari arătăm, că ne iubim legea. Anume? Să ne apărăm credința în care ne-am botezat în contra tuturor inamicilor și bârfitorilor. Să ne apărăm biserica și așezămintele ei în contra necredincioșilor și să împlinim poruncile ei; iar pentru susținerea ei s'o ajutăm cu cele de lipsă.

De cine să vă aduceți aminte, când inimicii bisericei noastre vă sfătuesc să vă lăpădați de obiceiurile legii noastre? De ce trebuie să-și dea omul și viața pentru lege? (D-zeu ne-a dat-o, și împlinind legea

împlinim voia lui). Cu cine ne asemănăm când nu împlinim poruncile legii? (Cu Adam și Eva).

Când se vor putea aplica și la voi cuvintele sf. Scripturi: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții?”

Nicolae Crismariu.

Nr. 3745/1913.

Aviz!

În urma concediului acordat din motive sanitare d-lui profesor preparandial Dr. Petru Pipos pe durata anului școlar 1913/14, având să ne îngrijim de prevederea provizoră cât mai bună a catedrei de științele pedagogice, — prin aceasta invităm pe candidații de profesori doritori de a ocupa acest loc, să se anunțe la subsemnatul Consistor, până cel mult la 1/14 august a. c.

Beneficiul ce se asigură este: salar de 2200 cor. și rețut de cortel în suma de 600 cor.

La scrisoarea de anunțare sunt a se alătura următoarele documente:

1. Estras de botez;
2. Certificatele despre gradul de calificare îndreptățitoare a prevedea alinsa catedră;
3. Certificat despre eventualul serviciu prestat pe terenul învățământului.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

Consistorul român
ort. din Arad.

Nr. 3801/1913.

Aviz stipendiștilor diecezani.

Stipendiștii diecezani sunt provocați, ca până la 18/31 iulie a. c. să trimită la Consistorul subsemnat:

1. *Testimoniul* (certificatul) despre rezultatul în studiu, în copie autenticată la oficiu de translație sau cel puțin la oficiul protopresbiteral concernent;

2. *Certificat* — în original — dela respectiva antistie comunală, vidimat de oficiul parohial concernent, despre starea materială de acum a lor (a stipendiștilor) și a părinților lor.

În scrisoarea, cu care se va trimite aceste acte, trebuie să se arate, că respectivul stipendist unde și la ce fel de institut are de gând să-și continue studiul.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

Consistorul român
ort. din Arad.

Nr. 3484/1913.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad.

— Cu internat și drept de publicitate —

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1913/14 se vor face în zilele de 19—23 august (1—5 septembrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Teleky).

Taxa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor. și didactru 50 cor.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, la **Administrația cassei Consistorului, în persoană sau cu poșta.**

Rata primei a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea** recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în *pregătirea bucatelor croit și cusut.*

2. **Locuință** în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. **Vipt** întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 piese, iar duminica și în sărbători 3—4 piese), *ugină* (cafea cu lapte) și *cină* (două piese).

4. **Spălat luminat**, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi **10 cor. pentru medicină** (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru **instrucția de pian** se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la **prima înscriere** 6 cor. ca **taxă de înscriere.**

Inainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să **dovădească plătitura ratei din taxa de întreținere.**

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru **biblioteca școlară** 2 cor.; pentru **anuar** 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la **direcțiunea școlii** deodată cu înscrierea. Tot la direcțiunea școlii va trebui plătită lunar și *anticipativ* taxa de pian.

Elevele externe vor plăti **didactru 80 cor. la an**, care asemenea se va solvi *anticipativ*, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov., rata III la 1 febr. și rata a IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la **direcțiunea școlii.**

Elevele **interne**, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat vor avea să plătească *întreagă* taxa care *cade pe cvartalul* în care vor fi permise în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clase premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadață la școală, au să producă: *extras de botez* (din matricula bisericească), *atestat școlar* din clasa precedentă și *certificat de revaccinare*; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădraf), un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi pe ciorapi, 4 rochițe, 12 baliste, 6 ștegere, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacămuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cărpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți și de haine; peapțan și foarfeci, haină de port și 4 șurțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânăță, 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu *recerutele manuale și recvizite de învățământ*, și cu *recvizitele de scris, de lucru de mână* (și de muzică cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, **la mâna directoarei internatului** o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniforme, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directoarei internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în **24 august (6 septembrie)**, și dela acest termin elevele vor putea fi permise numai cu *concesiune specială* din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 20 iunie (3 iulie) 1913.

Consistorul rrm. ori.
din Arad.

Nr. 3749/1913.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 zile** pentru deplinirea alor 12 locuri de beneficiu în alumneul preparandial diecezan din Arad, dintre cari locuri: 4 cu beneficiu de câte 300 cor., iar 8 locuri cu beneficiu de câte 150 cor.

Acordarea de beneficiu se va face, votându-se respectiva suma spre scopul, de a acoperi — în parte sau de tot — taxa alumneală.

La acest beneficiu pot reflecta toți acei tineri români gr. orientali născuți pe teritoriul diecezei Aradului, cari au terminat cu succes *cel puțin* 4 clase gimnaziale, civile sau reale și sunt săraci.

Rugările spre acest scop, cari vor trebui trimise *direct* Consistorului de aici, au să fie ajustate cu următoarele documente:

1. *Extras de botez*;
2. *Testimoniu* despre studiul prestat;
3. *Certificat oficios*, dela antistia comunală și vidimat de oficiul parohial concernent, despre starea materială a *recurentului* și a *părinților* lui. Certificatul să fie compus în termeni concreți, cuprinzând precizarea de aproape a stării materiale. Certificatele neprecizate nu se vor lua în socotință.

Actele de sub Nr. 1 și 2 pot să fie și *numai copii, dar autenticate* la oficiul protopopesc, iar *certificatul despre starea materială are să fie original*.

Elevii preparandiali, cari au deja beneficiu în alumneul diecezan au să trimită aici, în acelaș termin, *copie* depe testimoniul de curs, iar *iar în original certificatul* despre starea materială, conform indicațiilor din punc 3 de mai sus.

Arad, din ședința consistorială dela 20 iunie v. 1913.

*Consistorul român
ort. din Arad.*

Nr. 3902/1913.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul teologic gr.-ort. român din Arad, pe anul școlar 1913/14 au să fie înaintate subscrisului Consistor, cel mult până la 6/19 august 1913, instruite cu:

1. Atestat de botez extradat în timpul cel mai recent.
2. Testimoniu școlar, prin care se dovedește, că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual.
4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea membrilor corporale.
5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una cor., încât nu vor fi ajustate cu atestate de paupertate.
6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și poșta ultimă, apoi să alătore

și marce postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, la 27 iunie (10 iulie) 1913.

*Consistorul gr.-ort. român
din Arad.*

Anunț școlar

Institutul ped.-teol. gr. or. român din Arad.

În 17/30 august se vor ține examenele de emendare și private în ambele despărțăminte.

În 19 august (1 septembrie) înscrierile la ambele despărțăminte.

În 20 august (2 septembrie) Chemarea Duhului Sfânt și începerea prelegerilor.

Competenții la despărțământul teologic au să-și înainteze petitele de primire direct la Venerabilul Consistor ort. român din Arad, pe termenul ce-l va fixa Venerabilul Consistor la timpul său în „Biserica și Școala”. Aceste petite au să fie ajustate cu 1. Atestat de botez estradat în timpul mai recent. 2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii. 3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual. 4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea membrilor corporale. 5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate. 6. Petenții să scrie corect locul ubicațiunii și poșta ultimă, mai departe să alătore și mărcile postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Competenții la despărțământul pedagogic își înaintează petitele pentru beneficiu alumneal asemenea direct la Venerabilul Consistor.

Primiriile la despărțământul pedagogic se fac în ziua fixată de direcțiune, pentru anul școlar 1913/14 în 19 august (1 septembrie). Dar prealabil încă se pot anunța îndată după terminarea anului școlar 1912/13.

Competenții au să se prezenteze la primire în persoană, după posibilitate cu părinții ori tutorii lor.

Dela competenții la pedagogie se recere, ca să fie întregi corporalminte, să aibă auz muzical, să fie implinit deși al 14. an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă testimoniu depe a 4 clasă gimnazială, reală ori civilă extras de botez provăzute cu clauzula oficiului parohial, că aparțin tot confesiunei ortodoxe. Atestat despre cetățenia ungară (honországi bizonnytvány) dela antistia comunală.

Taxele de întreținere în seminar fac 400 cor., iar în alumneu 300 cor. la an, întrucât nu vor fi urcate prin Venerabilul Consistor pe anul școlar 1913/14.

La înscriere să se prezinte fiecare elev cu testimoniu anului precedent, cu chitanță despre achitarea ratei I (200 cor. la teologie, 140 cor. la pedagogie) și cu chitanță dela librăria diecezană despre cărțile prescise pentru anul școlar 1913/14. Mai departe la înscriere fiecare elev să achite taxele de înscriere, anume, didactrul, taxa medicală, fondul bibliotecii, fondul tinărimii, fondul tipăriturilor, societatea de lectură, cari împreună fac, la despărțământul teologic 51 cor. 40 fil., iar la despărțământul pedagogic 24 cor. 40 fil.

În legătură cu aceasta se aduce la cunoștința privatștilor, că de privatști vor fi considerați și vor fi admiși la examenul dela finea anului școlar numai

aceia, cari primiți de Venerabilul Consistor la curs privat se vor anunța ca atari pentru înscriere la terminul înscrierilor fixate în acest anunț și vor achita didactrul prescriș, anume 54 cor. 40 fil. la despărțământul teologic și 34 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

Ceice nu s'ar prezentă la examen cu finea anului școlar pentru care a achitat, didactrul, nu-și mai pot forma pretenziune asupra didactrului achitat, ci li-se dă voie a se mai înscrie odată la începutul anului școlar proxim, având a achita din nou didactrul prescriș, iar întrucât nici cu finea acestui an școlar nu se vor supune examenului, sau dacă făcând unul sau două examene finale și își întrerup studiul pe mai mult timp ca un an, își pierd dreptul de a mai putea fi înscriși și a face examen de pe cursul ori cursurile ulterioare la teologie.

Pe lângă acestea numai acel elev privatist va fi admis la examen, care va produce atestat de conduită, despre mărturisire și împărtășirea cu Sfintele Taine în postul Nașterii și al Învierii Domnului.

Nr. 1921/1913 șc.

Internatul gr. or. român din Beiuș.

Pentru primirea elevilor în internatul diecezan gr. or. român, cari vor studia în anul școlar 1913/1914 în gimnaziul superior gr. cath. din Beiuș, se publică concurs.

Taxa de întreținere să fixază în 420 cor. la an, care se va solvi în patru rate egale, la mâna rectorului internatului și anume: rata I-ă 97 cor. 50 fil. la 2 septembrie a. c., când va avea să solvească fiește care elev, afară de aceasta sumă, și o taxă de 30 cor. pentru spălat, scăldat, medic, medicamente și folosirea mobilierului, precum și 2 cor. pentru augmentarea bibliotecii internatului, rata a II-a 97 cor. 50 fil. la 15 noiembrie a. c., rata III-a 97 cor. 50 fil. la 1-a faur 1914 și rata a IV-a 97 cor. 50 fil. la 15 aprilie anul 1914.

Acei elevi, cari în decurs de 30 zile, socolite dela terminul de plată, nu și-au achitat taxa vor fi scoși din internat; iar acei, cari vor părăsi internatul, în decursul anului, din motive neacceptabile, vor trebui să desdauneze internatul cu câte 10 cor. de fiecare lună ce urmează.

Elevii, cari vor fi primiți în internat, vor avea să aducă cu sine: 1 saltea (strojac) pentru paie, 2 ciarcafuri (lepedee), 2 perini, 4 fețe de perini, 1 plapomă, 4 ștergare, 3 serviete, săpun, perii de dinți, perii de cap, perii de ghete, 6 cămeși de purtat, 6 părechi de ismene, 10 ciorapi, 12 bațiste, 2 rânduri de vestminte, de purtat, 1 palton de iarnă, 2 părechi de ghete. Toate albiturile trebuie provăzute cu monogramă cusută cu fir (incât se poate numele de familie să se coasă întreg).

Acestea împreună se vor trece în 2 inventare, dintre cari unul se va păstra la superioritatea institutului, iar celalt va rămâne la elev.

Rugările pentru primire pe lângă plată sunt a se înainta la rectorul internatului până la 5/18 august a. c. iar rugările pentru primire gratuită, în același termen, subsemnatului Consistor.

Toate rugările au să se instruiască, cu următoarele documente:

1. Testimoniu de pe anul precedent.

2. Atestat medical, că e deplin sănătos.

Recursurile pentru a fi primit gratuit se vor instrui și cu următoarele documente:

3. Estras de botez provăzut cu clauzula, că aparține bisericii ort. române.

4. Atestat de sărăcie dela antistia comună, legalizat și de preotul competent.

Elevii primesc, în internat, întreținere întreagă, adecă vipt, luminat, încălzit, spălat, scăldă precum și instrucțiunea în studii. De vestminte, studii, recvizite școlare și didactru au să se îngrijească părinții respective reprezentanții legali ai elevilor.

Se observează, că elevii, cari în anul trecut au fost primiți în internat, fie pe lângă plată fie gratuit, au se petiționează din nou pentru a fi primiți.

Oradea mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută la 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

Vasilie Mangra
vicar episcopesc.

Nr. 1921/1913 șc.

Concurs.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de rector la internatul nostru diecezan din Beiuș, se publică concurs.

Beneficiul împreună cu acest post este: locuință și proviziune întreagă în internat precum și 800 (opt sute) cor. în bani, plățiți în rate lunare anticipative.

Ceice vor recurge pentru aceasta funcțiune, vor avea să dovedească, că:

1. Sunt ort. români și aparțin ierarhiei metropolitanice gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

2. Că au testimoniu de maturitate și cvalificațiune preotească pentru parohii de clasa primă.

3. Că în serviciile anterioare au dovedit sârguință și purtare bună.

4. Că sunt necăsătoriți.

În lipsa de recurenți cvalificați sau acceptabili, vor fi admiși la concurs și teologi cu absolutorii în regulă.

Se observează, că alesul rector, amăsurat prescrișelor §-ului 6 din regulamentul pentru administrarea internatului, are permanent să locuiască în internat.

Recursele se vor prezentă acestui Consistor până incluzive în ziua de 1/14 august a. c.

Oradea-mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută în 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

V. Mangra,
vicar episcopesc.

Convocare.

În vârtutea §-ului 23 din statutele „Reuniunii învățătorilor dela școalele populare conf. gr. or. rom. din pptele: Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova” prin aceasta convocăm adunarea generală a desp. Belinț pe luni, în 15/28 iulie, 1913, în școala conf. gr. or. rom. din Ictar.

Programa:

1. La 8 ore a. m. Chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea adunării.
3. Apelul nominal (absența numai cu atestat medical se poate scuza).
4. Alegerea comisiunilor.
5. Prezentarea rapoartelor: preș., cassarului și a bibliotecarului.
6. „Dreptul Matia“ prelegere din Istorie de Teodor Blidar.
7. „Învățătorul și salariul“ disertație de Gheorghe Ugliș.
8. „Numărul 10“ prelegere de Ioan Suciu.
9. „Congresul învățătoresc“ referadă de Petre Ugliș.
10. „Sunetul t și litera lui“ prelegere de Iosif Bujoran.
11. Incassarea taxelor.
12. „Voința și educațiunea“ disertație de Petre Ugliș.
13. Referada comisiunii cenzurătoare.
14. Propuneri și interpelări.
15. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
16. Alegerea comisiunii verificatoare.
17. Încheiere.

La această adunare se invită toți membrii ordinari, fondatori și ajutători, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii cauzei școlare și a învățământului popular.

Lecusești. În 1/14 iunie 1913.

Lazar Ignea
notar.

Ioan Furdian
președinte.

NB. La 1 oră d. a. prânz comun, la care însă pot contă, numai cei ce se vor anunța cu trei zile înainte, D-lui Teodor Blidar învățător în Ictar u. p. Nagytopoly.

După amiazi: vizitarea stupăriei D-lui Virgil Amandia Inv. pensionat.

CRONICA.

Școala de fete din Arad. Zidită lângă reședința episcopescă se înalță cu fațada ei în stil românesc ca o podoabă a instituțiilor noastre culturale. Este cea mai frumoasă clădire dintre toate școlile românești de pe teritoriul Ungariei. În curte o capelă frumoasă și o sală de gimnastică modern arangiată, lăcașe a culturai sufletului și a trupului, în dosul acestora o grădină mare de legume. Bine înțeles școala e zidită pe două intravilane câte de 800 stăngeni, aceea ce în inima orașului este o raritate. Aranjamentul intern este dejă comandat dela o firmă din Budapesta, după recerînțele internatelor moderne, așa că și internul va oferi elevelor un aranjament de model. Va fi un director al școlai, pentru acest post este destinat una din cele mai escelente puteri didactice ce le avem în corpul nostru profesoral din metropolie. Totașă se va face și cu instituirea directoarei internatului. Atragem atențiunea părinților asupra acestei podoabe a școlai române.

Carte didactică aprobată. Ministrul cultelor și al instrucției a aprobat cu rezoluția de sub Nr. 104,754/1913 istoria naturală de R. Vuia. Ed. II Arad. Prețul 60 fl.

Cronica bibliografică.

A. apărut revista pentru literatură, artă și știință „Luceafărul“ Nr. 13—14, 1913 cu următorul cuprins bogat și variat: M. Nicoară: Episcopia de Hajdudorog și adevărul istoric. St. O. Iosif: Cântecul steagului. Cum te-am iubit... Romanță (poezii). I. Agârbiceanu: O zi rea. Maria Cunțan: Căntece: Anotimpuri (poezii). O. C. T.: Reprezentații de operă în Ardeal. Ecat. Pitiș: Sonet (poezie). Gh. Pădure: Lupta contra legii Apponyi. Ecat. Pitiș: Cântec (poezie). I. N. Părvulescu: Spre culme (poezie). T. Codru: Cântăreața Vet. Triteanu. I. N. Părvulescu: Vecernie (poezie). N. D. Murgur: Cânturile mele (poezie). I. Agârbiceanu: Arhanghelii (roman). P. Papazissu: Știi cântecul poveștii noastre?... (poezie). * * * Maria B. Baiulescu. Ioan Georgescu: Dramele lui Rich. Wagner. „Luceafărul“: † Șt. O. Iosif. — † Ilarie Chendi. Ion Iosif Schiopul: Românii din America. Cronici. Ilustrațiuni.

Concurre.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc-cantoral dela școala gr. or. rom. elem. din Iosăș se escrie concurs cu termin de recurgere de 30 zile dela prima publicare în foaia „Bis. și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata din cassa cult. 380 cor.
2. Naturale 12 Hl. pe $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz prețuite în 138 cor.
3. Pentru lemne focali, din care este a se încălzi și școala prețuite în 100 cor. (din care 40 cor. numai p. învățător.
4. Întregirea salariului cu ajutor de stat conform art. de lege XXVII 1911 a fost pusă în curgere cu Nr. 74905/911 și 29640/912 deci întregirea conform art. XV 1913 este asigurată.
5. Locuință în natură cu supraedificate și $\frac{1}{4}$ jugher de grădină pentru legumi.
6. Pentru scripturistica învăț. 5 cor.
7. Spese de conferințe Inv. 16 cor.
8. Pentru curatorat 24 cor.
9. Dela înmormântări mari 1 cor. dela prunci 60 fileri.

Alesul învățător-cantor este dator să provadă cantoratul în și afară de biserică fără alta remunerație și să catehizeze elevii conducându-i în dumineci și sărbători la biserică.

Reflectanții sunt poștiți să-și subștearnă pe calea oficiului protopresb. Nagyhalmany recoursele lor la terminul susindicat adresate comitetului paroh. din Iosăș ajustate conf. §. 60 din Regulament cu următoarele documente în original: a) Extras din matricula bis. eventual și din cea civilă. b) Diploma învățătorească. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). d) Atestat de serviciu despre serviciile de până acum. e) Declarație că și-a făcut ori nu stagiul militar (eventual ca voluntar pe 1 an).

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durata concursului în vre-o sărbătoare ori duminică în biserică din Iosăș spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului paroh. din Iosăș ținută în 7 iulie n. 1913.

Gheorghe Costina
paroh, preș. com par.

Irentie Iva
notar adhoc.

În conțelegere cu Cornel Lazar ppresb. insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala populară din comuna Toboliu (Vizesgyán) protopopiatul Orăzii mari, se publică concurs, cu termen de alegere de 30 de zile, dela prima publicare în organul Diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt:

1. Bani gata 960 cor.; stolele cantonale 40 cor. Suma 1000 cor. salar fundamental, plătit în rate lunare sau trei lunare.
2. Cvinevenalele prescrise de lege și întregirea sunt câștigate dela stat.
3. Pentru conferințe când va participa, diurnele legale.
4. Pentru scripturistică pe cum va fi de lipsă.
5. Cortel corespunzător în natură, și uzul fructului grădinei de 480□, precum și celelalte edificii laterale, precum: grajd, cocină etc.

Dările publice după grădina și beneficiu, cad în sarcina alesului; de încălzirea și curățirea salei de învățământ, va îngriji comuna bisericască; Curățirea locuinței învățătorului, cade în sarcina alesului. Alesul e îndatorat a presta, serviciile cantonale, în și afară de biserică, se instrueze elevii în cântările bisericăști, și să-i conducă regulat, în dumineci și sărbători la sfta biserică. Pentru conducerea corului, se va asigura o remunerație specială, dacă e capabil și de fapt îl va și conduce.

La recurse sunt a se alătura următoarele documente: 1. Extras de hotez. 2. Diploma de învățător și testimoniile școlastice despre absolvirea alor 4 clase medii, gimnaziale, reale sau civile. 3. Atestat de apartinență dela antistia comunală. 4. Atestat despre serviciul prestat de cumva a fost în serviciu învățătoresc.

Recursele adresate comitetului parohial din Toboliu (Vizesgyán) sunt a se înainta, la oficiul protopresbiteral din Oradea mare (Nagyvárad-velence) având reflectanții a se prezenta, în cutare duminică sau sărbătoare în sfta biserică din Toboliu, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Georgiu Drimba
paroh, președinte.

Petru Tincău
notar.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. rom. din comuna Varviz ppresbiteratul Orăzii-mari, devenită în vacanță prin trecerea la penziune a inv. Ioan Radovici se escrie concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericască: 600 coroane.
2. Locuință cu 2 odăi padimentate, culină și cămară.
3. Stolele cantonale îndatinate.
4. Completarea salarului fundamental precum și a cvinevenalelor se vor acoperi din ajutor de stat.

De curățitul și încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericască.

Alesul va presta serviciile cantonale în și afară de biserică, va conduce elevii la serviciile divine, va instrua elevii în cântările bisericăști și va conduce școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform dispozițiilor Regulamentului din vigoare sunt a se înainta la Prea On.

Oficiu ppresbiteral în Oradea mare. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Varviz, la 20 iunie (3 iulie) 1913.

Ioan Popa
paroh, preș. com.

Petru L. Raicu
not. com.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop. inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din Prăjești (Parázs) se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele: a) 300 cor. din cassada epitropiei culturale, b) venite stolare 10 cor., c) pământ învățătoresc cu dreptul de pășunat rescumpărat în bani: 160 cor., d) 9·60 Hl. bucate rescumpărate în bani 124·80 cor., e) 60 l. mazere rescumpărată în bani 8·40 cor. f) 16 metri de lemne pentru învățător rescumpărate în bani împreună cu cărăușie 80 cor., g) Conferință 6 cor. Locuință în natură și grădina de legume. Întregirea salarului dela stat e în curgere.

Reparări mai mici și curățirea la locuința învățătorului, atât pe din lăuntru cât și pe din afară, cade în sarcina învățătorului, iar a salei de învățământ în sarcina comunei bisericăști.

Alesul va prevedea cantoratul fără alta remunerație.

La recurse sunt a se alătura în original următoarele documente: 1. Extras de hotez. 2. Diploma de învățător. 3. Atestat de apartinență. 4. Atestat de serviciu.

Recursele adresate comitetului parohial din Prăjești, sunt a se înainta oficiului ppresbiteral din Buteni (Körösbökény), având reflectanții a se prezenta în cutare duminică ori sărbătoare în sfânta biserică din Prăjești spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința com. par. ținută la 23 iunie v. 1913.

Petru Lazar
paroh, preș. com. par.

Augustin Jurcău
not. com. par.

În conțelegere cu: *Florian Roxin* ppbiter, insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc-cantonale dela școala gr. ort. rom. elem. din Vidra (protopresbiteratul Halmagiului) devenită în vacanță prin moartea învățătorului Gh. Petrișor, — pe lângă observarea ș-ului 51 din Regulam., se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare a concursului în foaia of. „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. 554 cor.
2. Lemne focali pentru învăț. 4 orgii prețuite 36 coroane.
3. Dreptul de pășunat alor 4 vite în pascul urb. 10 coroane.
4. Salarul conf. art. de lege XVII 1907 a fost întregit cu ajutor de stat, deci și conf. art. XVI 1913 se asigură tot cu ajutor de stat.
5. Dela înmormântări mari, unde va fi pofitit 1 cor., iar dela cele mici 50 fil.
6. Spese pentru conferințe inv. 20 cor.
7. Scripturistica 10 cor.
8. De locuință se va îngriji comuna bis. în natură, deocamdată însă locuința învățătorescă nu este.

De curatorat, încălzitul și curățitul salei de învățământ precum și de lemnele de lipsă spre acest scop se îngrijește comuna bis.

Se observă că dreptul văduvei înceată cu finea lui octomvrie ref. la $\frac{1}{2}$ din salariu, dar comuna bisericăsească se va îngriji și de nou alesul ca să-și primească leafa asigurată de comuna bis. și pe sept. oct. a. c.

Reflectanții sunt poftiți să-și substearnă în termenul indicat recursurile lor adresate comitetului parohial din Vidra pe calea oficiului protopresb. al Halmagiului (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: a) Estras de botez din matricula bis. eventual și din matricula civilă. b) Diploma învăț. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) d) Atestatele de serviciu după serviciul de până acum. e) Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ev. ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator să provadă catehizarea elevilor și instrucția în școala de repetiție, cantoratul în biserică și să-și conducă elevii regulat la biserică fără alta remunerație.

Dela r curenți se poștește ca sub durata concursului să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se cunoscuți astfel și poporului.

Din ședința comitetului parohial din Vidra ținută la 7/20 iunie 1913,

Nicolau Sirca
paroh, preș. com.

Iacob Slicu
notar adhoc.

In conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresbiter insp. școl.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești-cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din Hontșor (Honcér) protopresb. Halmagiului, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. din Hontșor 378 coroane.

2. Naturale: 8-40 Hl. grâu, prețuit în 126 cor.

3. Cucuruz 8-40 Hl. prețuit în 92 cor. 40 fil.

4. Lemne focali 20□ prețuite în 100 cor.

5. Intregirea salariului inv. cu ajutor de stat a fost asigurată prin rezoluția Inaltului Ministru de culte și instr. publică de Nr. 91520/911 conform art. XXVII 1907 deci fără alta intervenire se consideră de asigurat salariul și conform art. XVI: 1913 tot cu ajutorul de stat.

6. Venite cantorale 6 cor.

7. Spese de conferință 10 cor.

8. Scripturistică 10 cor.

9. Locuință în natură cu 2 chilli, cuină, grajd și grădină de legumi.

Reflectanții sunt poftiți să-și substearnă recursurile lor la termen adresate comitetului parohial din Hontșor pe calea oficiului protopresbiteral din Halmagi (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: 1. Estras de botez din matricula bisericăsească eventual și din matricula civilă. 2. Diploma învățătorească. 3. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). 4. Atestate de serviciu despre serviciul de până acum. 5. Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator a provedea instrucțiunea și în școala de repetiție și să conducă strana provăzând agendele cantorale în și afară de biserică și să conducă elevii săi regulat la biserică în dumineci și sârbători.

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durata concursului în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului par. din Hontșor ținută la 7 aprilie 1913.

Virgil Bulz
paroh, preș. com.

Vasilie Drăi
notar adhoc.

In conțelegere cu mine *Cornel Lazar* ppresb. insp. școl.

—□—

2—3

Pe baza rezoluției Veneratului Consistor de sub Nrii 7651/1904 și 2814/1913, se escrie concurs pentru postul de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul deficient Iosif Ioan Ardelean din Chitighaz (Kétegyháza) com. Békés, protopresbiteratul Chișineu, cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune pământ, constătătoare din 63 jugh. 813□ pământ estravilan;

2. birul și stolele legale.

Alegândul capelan va beneficia din toate aceste beneficii și venite parohiale jumătate, având a suportă toate dările publice după venitul beneficiat de dânsul, va avea a se îngriji de locuință pentru sine și e îndatorat a catehiza fără drept la remunerațiune la școalele din comună.

Parohia fiind de clasa primă, dela reflectanți se cere ecalificațiune conform concluzului Ven. Sinod eparhial de sub Nr. 84/1910.

Recursurile astfel ajustate și adresate comitetului parohial din Chitighaz, sunt a se trimite în termenul legal P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop Chișineu (Kisjenő) comit. Arad; având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Chitighaz spre a-și arăta desteritatea în rituale, oratorie și cântare.

George Stan
preș. com. par.

Trăian Țabac
not. com. par.

In conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopopul ort. rom. al tractului Chișineu.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului vacant de învățător la școala noastră confesională ort. rom. din Chesinț (protopopiatul Lipovei) se publică de nou concurs cu termen de recurgere 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental în bani gata 1000 cor.

2. Cvatir corespunzător cu grădină de legumi.

3. Pentru scripturistică 10 cor.

4. Pentru conferință 20 cor.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.

6. Cvinevenalele legale se vor cere dela stat.

7. De curățirea și încălzirea salei de învățământ va îngriji comuna bisericăsească, iar de curățirea și încălzirea locuinței învățătorești va îngriji alesul.

Alesul învățător va avea să provadă cantoratul în strana dreaptă, să instrueze școlarii în cântările bisericăsești și să-i conducă la sf. biserică în dumineci, sârbători și toate funcțiunile liturgice, — fără altă remunerațiune.

Acei recurenți cari vor produce atestat despre desteritatea de a conduce cor vocal vor fi preferiți și vor avea o remunerațiune anuală de 100 cor. pentru carea vor fi îndatorți să înfințeze și conducă cor vocal.

Reflectanții au să-și aștearnă în termenul concursual recursurile lor ajustate cu documente originale

și anume: a) extras de botez din matriculă bis. și extras de naștere din matriculă civilă, b) diplomă de învățământ, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci și adresate comitetului parohial din Chesinț la Prea On. Oficiu protopopesc al Lipovei (Lippa) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută în Chesinț la 24 ianuarie (6 februarie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual *Fabriciu Manuila*, inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională gr.-ort. rom. din **Bulza** — tractul Lipovei — în nex cu ordinul Ven. Conzistor de sub Nr. 1108/913 se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 516 cor. 40 fil, dela comuna biserică, iar 364 cor. întregire dela stat. 2. Pământ în valoare de 80 cor. 3. Pentru lemnele învățătorului 40 cor. 4. Cortel liber în noul edificiu școlar și grădină $\frac{1}{4}$ jugăr. 5. Pentru conferință 20 cor. 6. Pentru scripturistică 6 cor. 7. Cvinvenalele după serviciul prestat se vor cere dela stat.

Alesul învățător este îndatorat a ține strana cantorală în dumineni și sârbători, a instrui elevii în cântările bisericesti, a lua parte la mormântări și a conduce școala de repetiție fără alta remunerație.

Reflectanții sunt poftiți ca recursele adjustrate cu documente originale și anume a) extras de botez din matriculă bis. și extras de naștere din matriculă civilă. b) diplomă de învățător c) atestat de serviciu de până aci. d) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, — și adresate comitetului parohial din Bulza să le înainteze în termenul fixat P. O. Oficiu protopopesc gr.-ort. rom. din Lipova (Lippa), având a se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Bulza spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr.-ort. rom. ținută în Bulza la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabritiu Manuila*, protopresbiter inspector școlar.

—□—

2—3 gr.

În temeiul deciziei Ven. Senat al fundațiunii Zsiga din Oradea-mare Nr. 23/1913 dtto 17/30 iunie 1913, prin aceasta se publică concurs pentru ocuparea alor două (2) locuri vacante în internatul fundațiunii.

La acest beneficiu pot reflecta acei studenți români de religiunea gr.-or., cari cu începere dela 1 septembrie n. a. c. se vor înscrie și vor urma, ca elevi ordinari, la școlăle medii (gimnăzii) din Oradea-mare. În acest scop, petițiunile adresate Senatului fundațional și adjustrate cu: 1. Extras de botez. 2. Testimoniu școlar de pe anul 1912/13. 3. Atestat de revaccinare și 4. Atestat de paupertate, — se vor înainta subsemnatului președinte până cel mult la 1/14 august a. c.

Tot până la termenul de mai sus își vor înainta rugățile adjustrate cu Testimoniul școlar de pe anul 1912/13 și acei școlari români de religiunea ortodoxă, cari pentru anul școlar 1913/14 ar dori să fie primiți în internatul Zsigaiian cu taxă de întreținere. Se observă,

că taxa anuală de întreținere este de 500 coroane, cari se pot achita în 4 rate anticipative.

Oradea-mare, din ședința senatului fundațional, ținută la 17/30 iunie 1913.

Andreu Horvath
președinte, adm. protopop.

Gh. Tulbure
notar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confes. gr. or. rom. din **Ficătar**, protopresbiterul Belințului, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 600 cor.; 2. întregirea salariului fundamental, dela stat, 395 cor.; 3. eventualele cvinvenale dela stat; 4. pentru conferință 15 cor.; 5. pentru scripturistică 10 cor.; 6. locuință în natură cu a $\frac{1}{4}$ jugăr intravilan; 7. dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 cor.

De curățirea și încălzirea salei de învățământ, să îngrijește comuna biserică; iar de a locuinței învățătoresci, învățătorul.

Alesul, fără altă remunerație, e îndatorat să provadă strana în biserică, să conducă regulat pe elevii la biserică și să învețe atât pe cei de toate zilele, cât și pe cei de repetiție, cântările și răspunsurile liturgice.

Reflectanții sunt poftiți a-și așterne petițiile, instruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Belencze, Temes-megyé), și să se prezinte în termenul concursual, într'o duminică, sau într'o sârbătoare, în s. biserică din Ficătar (Feketeér, Temes-megyé), spre a-și arăta desteritatea în tipic și în cântare.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci din **Bocsig**, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: în bani 600 cor., 2. scripturistica 6 cor., 3. pentru conferință 20 cor., 4. pentru 3 st. □ de lemne a învățătorului suma de 48 cor., iar pentru adusul lemnului iarăși 48 cor., 5. pentru funcțiunile cantorale, stolele uzuale, 6. întregirea legală, a fost deja staverită dela stat și tot de acolo se vor cere și cvinvenalele legale, 7. cvartir cu 2 odăi și cuină, cu supraedificate și grădină de 800 st. □

Alegândul, fără altă remunerație, va fi îndatorat a instrui și elevii școlăle de repetiție, apoi a se îngriji de cantorat, precum și a conduce elevii la s. biserică în dumineci și sârbători.

Aceia, cari știu conduce cor vor fi preferiți.

Recurenții să-și adjustrate recursele lor după prescrișele regulamentare și anume cu: 1. Extras de botez; 2. diploma de învățător; 3. atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale; 4. atestat despre serviciul prestat, toate în original și adresate comitetului parohial gr. or. rom. din Bocsig, să le subștearnă P. On. Oficiu ppresbiteral gr. or. rom. din Ienopolea (Borosjenő), având a se prezenta în s. biserică din Bocsig, în careva duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

Alexandru Papp
preot, preș. com. par.

Ioan Popa
not. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* ppbiter insp. școl. conf.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățator vacant la școala noastră confesională ort. rom. din Lipova se scrie de nou concurs cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. Salar fundamental în bani 1000 cor.; 2. locuință liberă în edificiul școlii; 3. $\frac{1}{4}$ jugher grădină spre folosință; 4. pentru scripturistică 20 cor.; 5. pentru conferință învățătorească 20 cor.; 6. venite stolare.

Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ va îngriji comuna bisericească; curățirea locuințelor învățătorești cade în sarcina învățătorului.

Alesul e îndatorat să presteie serviciile cantonale în și afară de biserică, având a conduce strana și a instrui elevii în cântările bisericești și a-i conduce regulat la sf. biserică la slujba dumnezească.

Reflectanții cari dovedesc, că pe lângă calificarea învățătorească au 4 clase medii (gimnaziale, reale ori civile) și posed dexteritatea de a instrui și conduce cor vocal — pentru ce se asigură o remunerațiune anuală de 200 cor. — vor fi preferiți.

Recurenții au să-și aștearnă în termenul legal concursurile ajustate cu documentele originale recerute și anume: a) extras de botez din matricula bis. și extras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățator, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci, și adresate comitetului parohial din Lipova la P. On. Oficiu protopresbiteral în Lipova (Lippa) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom. din Lipova la 21 maiu (3 iunie) 1913.

Dr. Alexandru Marta
președ. com. par.

Iuliu Onu
not. com. par.

Cu consensul protopresbiterului *Fabritiu Manuilă*
inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătorească dela școala confesională gr.-or. română în clasele III—VI. din Alioș, tractul Lipovei, în nex cu ordinul Ven. Consistor diecezan de sub Nr 2750/913 se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“. Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. În bani gata 1000 cor. una mie coroane. 2. Pentru conferință 15 coroane. 3. Pentru scripturistică 10 coroane. 4. Cvarțir în edificiul școlii, care constă din: 2 chilii, culină, cămară și supraedificatele din curtea școlii. Grădina și pivnița școlii le va folosi în părți egale cu celalalt coleg al său. 5. Cvinvenalele sau alt adaus de salar se vor cere dela stat. Relu de lemne nu dă pentru învățator, de văruirea și curățirea locuinței învățătorului va îngriji alesul. Pentru încălzitul și curățitul sălii de învățământ se va îngriji comuna bisericească. Învățătorul ales va fi îndatorat se conducă strana dreaptă, fără altă remunerațiune. Cei cari sunt în stare a înființa și conduce cor vor fi preferiți.

Reflectanții sunt poștiți, ca recursurile ajustate cu documente originale și anume: a) extras de botez din matricula bis și extras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățator, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci, — și adresate comitetului parohial din Alioș să le înainteze în termenul fixat la oficiul protopopesc gr.-or. rom. din Lipova (Lippa) având a se prezenta

în careva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Alioș spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința Comitetului parohial ținută în Alioș la 16/29 iunie 1913.

Avesalon Tucra
pres. com. par.

Niculae Savi
not. com. par.

În conțelegere cu *Fabritiu Manuilă* inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătorească vacant din Văsoaia (Vészalja, cott Arad) se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumnetele: a) 1000 cor. din cassada epitropiei culturale. b) 20 cor. pentru conferință. c) 8 cor. pentru scripturistică. d) Cvarțir și grădină de $\frac{1}{2}$ jugh. catastral.

Pentru curatorat și încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Urcarea salarului fundamental și cvinvenalele nu le asigură com. bis. ci se vor cere dela stat.

La recourse sunt a-se alătură în original următoarele documente: 1. Estras de botez. 2. Diploma de învățator. 3. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunală. 4. Atestat despre serviciul prestat.

Alesul va fi deobligat a provedea strana fără altă remunerație.

Recursurile adresate comitetului parohial din Văsoaia sunt a se înaintă oficiului ppresbiteral din Buteni (Körösbökény) având reflectanții a-se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfta bis. din Văsoaia spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Florian Roxin*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

3—3 gr.

Pe baza ord. cons. Nr. 3726/1913 prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din comuna Măderat devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Morariu, pe lângă următoarele emolumente:

1. Sesiunea parohială în estenziunea ei de astăzi din care 8 jughere à 1200 st. □ fiind plantate cu vie și esarendate prin contract aprobat de superioritatea diecezană, până la espirarea contractului va beneficia alegândul de arinda anuală. 2. Birul legal. 3. Un intravilan parohial. 4. Stolele legale. 5. Intregirea din vistieria statului, care nu o asigură nici comuna bisericească nici superioritatea diecezană.

Din toate venitele până la 21 maiu (3 iunie) 1914 jumătate compete văduvei.

Alegându-l preot are să supoarte toate dările publice după întreg venitul beneficiale și să se îngrijească de locuință din al său. Este îndatorat a catehiza la toate școlile din comună, fără altă remunerațiune precum și a predica în sfta biserică când servește.

Fiind parohia de cl. I. dela recurenți se pretinde calificatiune prescrisă prin concl. Ven. Sinod eparhial adus sub Nr. 84/II din 1910.

Recursurile ajustate cu documentele prescrise adresate comitetului parohial rom. ort. din Măderat sunt a se trimite P. O. oficiu protopopesc din Șiria (Világos) com. Arad.

Recurenții sunt datori a se prezenta pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Reg. pentru parohii

în sfta biserică din Măderat spre a-și arăta dăstierita-tea omiletică și rituală.

Dat din ședința extraordinară a comitetului pa-rohial rom. ort. din Măderat ținută la 16/29 iunie 1913.

Petru Bodea, Pavel Siartău,
par. preș. com. par. Inv. not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța* ppresbiter.

—□— 3-3

Licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese apro-bat de Venerabilul Consistor sub Nr. 1457/1913 sc. prin aceasta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru darea în întreprindere a unei sale de învățământ, în comuna Husasău (Biharhoszuaszó) protopres-biteratul Tinca (Tenke), cu termin pe ziua de 20 iulie (2 august) a. c. la 2 ore d. a. în școala confesională din loc.

1. Prețul de esclamare 6750 cor. 8 fil. adecă șase mii șapte sute cincizeci cor. 8 fil.

2. Planul și preliminarul de spese se pot vedeă la oficiul parohial local. Condițiunile se vor publica înainte de începerea licitațiunei.

3. Reflectanții vor avea să depună înainte de în-ceperea licitațiunei vadiu de 10% în bani sau hârtie de valoare, din prețul de esclamare.

4. Pentru participare nu poate nici un reflectant să și formuleze nici un fel de pretenziune față de co-muna bisericască.

5. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul lici-tațiunei acelu reflectant, în care are mai multă ga-ranță materială și morală.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom din Husasău, ținută la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

În conțelegere au mine *Nicolae Rocsin* protopop.

—□— 1-3

Pe baza ordinului Ven. Cons. diecezan ort. rom. din Arad Nr. 1878/912, se publică licitațiune minuendă pentru darea în întreprindere a lucrărilor relativ la renovarea radicală alor 3 sale de învățământ și a unei locuințe învățătoarești constatătoare din 2 chilii, cuină și cămară din Körösbökény (Buteni), care se va ținea în 14/27 iulie 1913 la 11 ore a. m. în localitatea școalei gr. or. rom. din Buteni. Se observă, că materialul îl dă comuna bis. dus la locul unde se efeptuește zi-direa. Prețul de esclamare pentru zidar 6140 cor. 92 fil., fără material, pentru lemnar (fără material) 1190 cor. 37 fil., pentru măsar care dă din al seu și materialul 3240 cor. 40 fil.

Reflectanții au se depună înainte de începerea licitațiunei în bani gata ori în hârtii de valoare accep-tabile 5% din prețul de esclamare.

Planul și preliminarul, precum și condițiunile de licitare se pot vedeă la of. protopopesec din loc.

Pentru participare la licitațiune, sau pentru ve-derea planului și preliminarului de spese, reflectanții nu pot să-și formeze nici un drept de diurnă și spese de călătorie.

Ofertele să se facă în plicuri închise cari nu se vor deschide până în momentul licitațiunei, cari oferte vor servi apoi de bază la efeptuirea licitațiunei verbale.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrările, acelu reflectant, în care va

aveă mai multă încredere, fără privire la rezultatul licitațiunii.

Körösbökény (Buteni) la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

—□— 1-3

A apărut

◆ CAZANIA ◆

cu litere latine în ediția nouă și costă exemplarul legat în pele roșie **Cor. 14.**

De vânzare la:

◆ LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD. ◆

TELEFON Nr. 188.

TELEFON Nr. 188.

RUBINSTEIN MÓR

SPEDITOR

TRANSPORTAJ CU AUTOMOBILE

Întreprinde tot felul de transportări, împachetări și vămuri. **Strămută** pe lângă rezponzabilitate, cu căruțele pt. transportul mobilelor de 6, 7, 8 și 9 metri, cari sunt scutite de viermi (stelnițe), și tapetate după sistemul francez, — în ori care parte a țării. Depozitul de ape minerale al domeniului con-telui Schönborn Bucheim Frigyes. Magazin stabil și umplere proaspătă a apelor minerale Szolyvai, Pannonia, Polenai și Luhu Erzsébet. Tot aici se ca-pătă renumita apă „Málnási Borviz” în sticle de 1 litru, care o transportă și la locuință, prin schimbul sticlei, sticla à 20 fil. Revanzătorii capătă rabat. Dife-rite mobile folosite, dar în stare bună, rămase îndă-răt dela transportări și strămutări, se vând pe lângă prețuri excepționale ieftine. Casse de fier nouă sau fo-losite se află de vânzare pe lângă prețuri moderate.

ARAD, STRADA WEITZER JÁNOS. ◆ PALATUL MINORITILOR.

BALLA FRIGYES és T-SA

PICTOR ACADEMIC. ◆

INTREPRINDERE PENTRU PICTA-
REA ȘI ARANJAREA BISERICILOR

Întreprinde pentru pictarea de icoane sfinte, biserici; pregătește iconostasuri, iar cele vechi le reparaază, și primește toffelul de lu-crări aparținătoare branșei acesteia, cu prețuri ieftine, în execuția cea mai frumoasă și artistică.

ARAD, STR. DEÁK-FERENC Nr. 40 a. ◆ PALATUL BIS. GR.-CAT. ROM.